

Puhe Snellmanin patsaalla 12.5.2006: Ylioppilaskunnan puheenjohtaja Walter Rydman.

Arvoisat kuulijat
Ylioppilaat – studenter

Historian merkkihenkilöitä juhliessa puheissa tavallisesti kerrotaan heidän teoistaan tai sovelletaan heidän ajatuksiaan nykyaikaan. Näin Snellmaniakin käytetään. Hänen terävät mietteensä tupsahtavat jatkuvasti esille puheissa, joissa käsitellään nykyään ajankohtaisia asioita. Kenties sattumaa, mutta usein Snellman vaikuttaa tukevan puhujan omia mielipiteitä. Samalla ei huomata kuinka nämä ajatukset ovat sidottuja alkuperäiseen esittämisaikaansa ja sen ongelmiin. Tästä huolimatta Snellmanilla on kiistatta annettavaa vielä nykyäänkin.

Jag ska hänsynslöst använda det faktum att det bara finns en stark föreställning kvar av Snellman. Ett ideal bearbetades av flera generationer med bara en blek förbindelse till mannen som kallades Johan Vilhelm Snellman. Det viktigaste i denna föreställning av Snellman, som nu representeras av statyn bakom mig, är definitivt vision. Snellman hade en väldig stark vision om samhällets framtid. Den främjade han – så att säga – med relativt god succé. Innehållet i hans bred vision är egentligen sekundär. Fundamentalt är vad som ligger bakom visionen. Nämligen Snellmans stark vilja att nå sina mål.

Två sekel tillbaka hade man inte brist på visioner. I ett långsammare, informationsfattigt samhälle hade dom mera rum. Med åren förverkligades några av dom. Och sen hamnar vi i nutiden och märker att nånting avsevärt har hänt. Extensiva visioner verkar vara utdöda. Lever vi så intesiv i stunden att det inte finns tid för tänkande. Även tidningar förkortar sina artiklar så att man orkar läsa dem. Kanske så många saker tävlar om vår uppmärksamhet att ingen kan lugna sig och använda tid för djupare resonemang. Reflektion som slutligen föder visioner.

Ylioppilaat.

Snellmanille te olitte tulevaisuuden rakentava joukko. Se joukko, joka parhaiten pystyisi toteuttamaan hänen oman visionsa. Väitän, että parhaat visiot luotte te itse. Nuoriso pystyy siihen idealistisesta ja optimistisesta näkökulmastaan. Siksi ylioppilailta odottaisi visioita, mutta syystä tai toisesta ne loistavat poissaolollaan. Kaipaam änekästä, kirpeän raikasta argumentointia. Puhetta haaveista ja väläyksiä utopioista. Se mitä Snellmanilla ja monella hänen aikalaisellaan oli, puuttuu nykyajasta. Meillä ei ole visiota. Ajateltua, perusteltua kokonaiskuvaa maailmasta jollaisessa haluamme elää. Missä ovat tulevaisuuden haaveet?

Tiedän että teillä on sanottavaa. Ajattelevat ihmiset ovat sirpaloituneina sinne tänne muutamia asioita ajaviin ryhmiin tai yksinäisiksi individualisteiksi. Kaikki fyysisesti ja virtuaalisesti alati muuttuvassa höllässä verkossa. Specialistit eivät kohtaa generalisteja. Painavat puheenvuorot eivät pääse suuremmille foorumeille keskustelun pyöriessä samanmielisissä sisäpiireissä. Laajat, intohimoiset visiot eivät kypsy.

Toisaalta laajempaan julkisuuteen päästyään hiemankin vakioajattelusta poikkeavat keskustelunavaukset kaadetaan välittömästi. Outoon lintuun liimataan aatteen nimilappu, lyödään talouden valtikalla päähän, ja lokeroidaan syrjään. Pienen, kiusallisen, kenties jopa ajattelemaan pakottaneen häiriön jälkeen palataan monin verroin kiinnostavampiin asioihin – kuten entisten urheilusankarien uusiin saavutuksiin.

Hyvät kuulijat.

Tarvitsemme pätkähulluja ideoita ja ennen kaikkea niiden toteuttajia. Samanlaisia, joiden ansiosta teillekin puhun suomeksi. Nykyaika kaipaa radikalismia. Sivistynyttä, argumentoivaa ja jokseenkin tylsää radikalismia. Ihmisistä itsestään lähtevää muutosta. Toiveista, unelmista, haaveista kumpuavaa purevaa pohjoistuulta. Taakseni pronssiin valetulla Snellmanilla oli aikanaan niitä kaikkia. Nyt on meidän vuoromme. Herättäköön vielä nuori kevät meissä kaikissa uusia unelmia!